

(อม.๓๐)

คำพิพากษา

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๖/๒๕๖๓

คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๑๙/๒๕๖๓

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๒๒ เดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นายสุรจิต บัวทองศรี ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น กรณีเข้ารับตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่ง ในการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์ ให้พ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่ในปัจจุบัน และให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหากับลงโทษฐานเป็นผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔, ๑๖๗, ๑๘๘

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

พิเคราะห์คำร้อง เอกสารประกอบคำร้อง และคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์ ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๑ โดยปฏิญาณตนต่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์ เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๑ และพ้นจากตำแหน่งวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๕ ต่อมาผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์ ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๕ และยังดำรงตำแหน่งดังกล่าวอยู่จนถึงปัจจุบัน โดยศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองให้ผู้ถูกกล่าวหาหยุดปฏิบัติหน้าที่ตั้งแต่วันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๓ ซึ่งเป็นวันที่ศาลมีคำสั่งให้รับคำร้องไว้พิจารณา ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่ง ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๑ โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ได้แก่ เงินฝากธนาคาร ๑ รายการ เงินกู้สถาบันการเงิน ๓ รายการ และสัญญาเช่าซื้อรถยนต์ ๑ รายการ และผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่ง ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๘ โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ได้แก่ เงินฝากธนาคาร ๑ รายการ รถยนต์ ๒ คัน เงินกู้สถาบันการเงิน ๕ รายการ และสัญญาเช่าซื้อรถยนต์ ๒ รายการ

ปัญหาต้องวินิจฉัยประการแรกมีว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์ ครั้งที่ ๑ หรือไม่ เห็นว่า ขณะยื่นคำร้องพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลใช้บังคับแล้ว เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑ โดยยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ภายหลังการกระทำความผิด ยังคงบัญญัติให้การกระทำตามคำร้องเป็นความผิดอยู่และมีระวางโทษเท่าเดิม จึงต้องใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดบังคับแก่คดีนี้ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ วรรคหนึ่ง ส่วนมาตรการบังคับ

ทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ไม่เป็นคุณ จึงต้องใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ บังคับแก้คดี เมื่อผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์จึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้องภายในสามสิบวันนับแต่วันเข้ารับตำแหน่ง วันพ้นจากตำแหน่ง ตามมาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ แต่เนื่องจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ไม่ได้บัญญัติเรื่องอายุความไว้เป็นการเฉพาะ จึงต้องนำบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายอาญาว่าด้วยอายุความมาใช้บังคับแก้คดี เมื่อผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่ง ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๘ โดยผู้ร้องยื่นคำร้องและได้ตัวผู้ถูกกล่าวหามายังศาลเมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๓ จึงอยู่ภายในกำหนดเวลา ๕ ปี นับแต่วันที่ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินอันถือเป็นวันที่กระทำความผิด คดีจึงยังไม่ขาดอายุความ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบโดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน คือ เงินฝากธนาคาร ๑ รายการ รถยนต์ ๒ คัน เงินกู้สถาบันการเงิน ๕ รายการ และสัญญาเช่าซื้อ รถยนต์ ๒ รายการ ซึ่งการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเป็นหน้าที่สำคัญของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่ต้องปฏิบัติ พฤติการณ์มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สินนั้น จึงฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่ง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์ ครั้งที่ ๑ มีผลห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์ ครั้งที่ ๑ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง เมื่อผู้ถูกกล่าวหาเข้าดำรงตำแหน่ง

สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์ ครั้งที่ ๒ ภายในระยะเวลาที่ต้องห้ามดังกล่าว ผู้ถูกกล่าวหาจึงต้องพ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งผู้ถูกกล่าวหาได้หยุดปฏิบัติหน้าที่ตั้งแต่วันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๓ ผู้ถูกกล่าวหาจึงต้องพ้นจากตำแหน่งตั้งแต่วันที่ดังกล่าว ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๗ วรรคสอง และการกระทำของผู้ถูกกล่าวหายังเป็นความผิดฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ ด้วย

ปัญหาต้องวินิจฉัยประการต่อไปมีว่า จะนำมาตรการบังคับทางการเมืองมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหา กรณียื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์ ครั้งที่ ๑ ได้หรือไม่ เห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีเข้ารับตำแหน่งในวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๑ เมื่อผู้ร้องยื่นคำร้องและได้ตัวผู้ถูกกล่าวหาเมื่อวันที ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๓ จึงพ้นระยะเวลาห้าปีนับแต่วันที่ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินอันถือเป็นวันที่กระทำความผิด คดีในส่วนนี้ จึงขาดอายุความทางอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๔) ประกอบกับผู้ร้องไม่ได้ขอให้ลงโทษทางอาญาแก่ผู้ถูกกล่าวหาในความผิดนี้ เพียงแต่มีคำขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา ซึ่งศาลจะมีอำนาจบังคับใช้มาตรการบังคับทางการเมืองได้ต่อเมื่อเป็นกรณีที่ศาลได้วินิจฉัยและพิพากษาว่า ผู้นั้นจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบซึ่งเป็นความผิดอาญา แล้วใช้มาตรการบังคับทางการเมืองอันเป็นผลสืบเนื่องจากความรับผิดทางอาญาบังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหา แต่เมื่อข้อหานี้ขาดอายุความทางอาญา อันมีผลให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปแล้ว ย่อมไม่อาจวินิจฉัยความผิดของผู้ถูกกล่าวหาและนำมาตรการบังคับทางการเมืองมาใช้แก่ผู้ถูกกล่าวหาได้

พิพากษาว่า นายสุรจิต บัวทองศรี ผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์ ครั้งที่ ๑

ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นวันที่พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์ ครั้งที่ ๑ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง และให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครสวรรค์ที่ดำรงอยู่ในปัจจุบันตั้งแต่วันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๓ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหาหยุดปฏิบัติหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๗ วรรคสอง กับมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกจึงให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับ ให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐ คำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก.

นายนิพันธ์ ชัยสกุล

นายเฉลิมชัย ศรีเลิศชัยพานิช

นายชาติชาย ไชยวัฒนฤกษ์

นายเจียรดนัย ธรรมดุษฎี

นายศิริชัย จันทร์สว่าง

นางกาญจนา ชัยคงดี

นายสุทิน นาคพงษ์

นายวิวรรต นิ้มละมัย

นายสรทศน์ เอี่ยมวรชัย